

Nič ni hudega, je pa nujno potrebno

Slovensko oziroma jugoslovansko krvodajalstvo najbolje označujejo tri besede: prostovoljnost, brezplačnost in anonimnost. Dajanje krvi je tudi eno izmed meril naše solidarnosti in humanosti, in prav s ponosom in veseljem lahko zapišemo, da sodi naše krvodajalstvo v sam svetovni vrh. Prihodnje leto bo minilo že 30 let, odkar je pobudo za organizacijo krvodajalstva v Sloveniji prevzel Rdeči križ. Doseženi rezultati pa kažejo, da je Rdeči križ to svoje delo opravil zelo dobro.

Leta 1953, ko je Rdeči križ prevzel organizacijo krvodajalstva, je bilo pri nas okoli 20 tisoč krvodajalcev. Danes se je ta številka povzpela že na več kot 100 tisoč. Bolnišnice širom po Sloveniji potrebujejo letno več kot 300 tisoč litrov krvi. In da bi lahko zadovoljili vse potrebe bolnikov, je vsak dan potrebno odvzeti kri več kot 200 krvodajalcem. Zato je vsak delovni dan na Zavodu SRS za transfuzijo krvi zelo živahen. Obiskali smo prostore zavoda za transfuzijo prav v času, ko je krvodajalsko akcijo organizirala občinska organi-

zacija Rdečega križa občine Ljubljana Center. V naši občini letno daruje kri 4000 delovnih ljudi in občanov. Veliko krvodajalcev je tudi iz delovnih kolektivov Ljubljanske banke-Združene banke, Kartonažne tovarne, železnice, pošte, skupščine SRS, precej pa je tudi dijakov srednjih šol in drugih.

Našim sogovornikom smo zastavili enotna vprašanja: zakaj so se odločili dajati kri, kolikokrat so že darovali kri, kaj jim pomeni biti krvodajalec in kaj menijo o organiziranosti krvodajalstva.

Marija Fras, fizioterapevtka v domu upokojencev Tabor: »Prvič sem dala kri še kot študentka, danes pa je to moj šesti odvzem krvi. V našem kolektivu je 14 krvodajalcev, nekoliko slabši odziv pa je morda zato, ker imamo delo z ljudmi in je težko uskladiti delovni čas.«

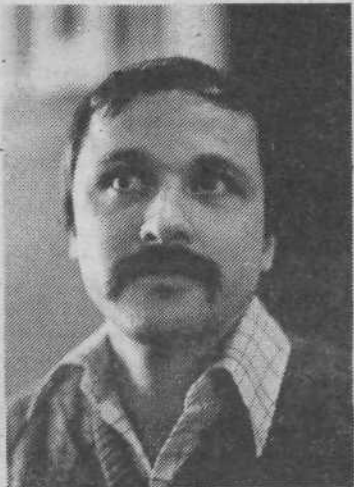
Tom Herlec, dijak 3. letnika šole za oblikovanje: »Tokrat prvič dajem kri, sicer pa tudi moji starši že dlje časa darujejo kri. Danes je prišlo na odvzem krvi okoli 30 dijakov naše šole, tisti, ki smo že dopolnili 18 let. Kri bom kajpak še dajal, saj to ni nič hudega, je pa nujno potrebno.«

Stjepan Šoštarek, receptor v hotelu Slon: »Vsake tri mesece darujem kri za plazmaferezo, danes pa sem prišel na odvzem krvi enainvajsetič. Kri dajem zato, ker se pač zavedam, da je to nujno potrebno. Prvič se je morda nekoliko težko odločiti, ko se pramaga začetni strah, pa ni več hudo. Za krvodajalstvo sem navdušil tudi soseda.«

Anton Bajc, zaposlen v tozdu za promet ŽTP Ljubljana: »Mislim, da je krvodajalstvo izredno pomembna akcija, in tokrat dajem kri petič. Vsakdo izmed nas lahko potrebuje darovano kri. Meni se je to že zgodilo. V našem delovnem kolektivu darujemo kri enkrat letno, z organizacijo krvodajalstva pa sem zelo zadovoljen. Darovanje krvi je tudi lepa priložnost za temeljit zdravniški pregled, saj vsakega krvodajalca poprej dobro pregledajo.«

Jurij Bokal, inženir strojništva, zaposlen v LIZ Inženiring: »Kri darujem od tri- do štirikrat na leto, danes pa bo skupaj že petintridesetič. Kri dajem za plazmaferezo, to je poseben način odvzemanja krvi za posebne namene. V našem kolektivu ni veliko krvodajalcev, tudi posebne propagande za to ni. Sam pa bom dajal kri, dokler bom pač zdrav.«

Besedilo in slike: MIRO PETEK

Janez Čopar, sprevodnik, tozdu za promet Ljubljana: »S tem ko darujemo kri, pomagamo drugim, nekoč pa bomo morda sami potrebovali kri. Danes darujem kri desetič, pa tudi moj sin se je že vpisal v družino krvodajalcev. V naši družini gre krvodajalstvo iz roda v rod. Pa tudi nekaj svojih sodelavcev sem že prepričal, da so šli na odvzem krvi. Sicer pa je tukaj lahko tudi prav prijetno, srečamo se stari sodelavci in se malo pogovorimo.«

Avguštin Abram, vlakovodja v tozdu za promet Ljubljana: »Nekaj mojih prijateljev je darovalo kri, pa sem se tudi jaz odločil za to človekoljubno potezo in tako dajem danes kri petič. Kri bom seveda še daroval, saj vem, da le-ta rešuje življenja. Z organizacijo krvodajalstva pri nas pa sem kar zadovoljen.«

Jožica Semprimožik, medicinska sestra v domu upokojencev Tabor: »Tokrat dajem kri petič, prvič pa sem jo dala že v srednji šoli. Mladih je med krvodajalci premalo, vzrok za to pa je verjetno v tem, da jih je malo strah, ponekod pa je tudi premajhna zavest. Sicer pa je naše krvodajalstvo kar dobro organizirano.«

Angela Erceg, uslužbenka Ljubljanske banke, tozdu Gospodarska banka: »Od 350 zaposlenih se nas je prijavilo za odvzem krvi vsega devet. Morda je bilo premalo propagande, saj sem prepričana, da je gotovo precej delavcev, ki bi lahko darovali kri. Menim, da je za slabo udeležbo prej kriva nezainteresiranost kot pa kakršenkoli strah pred odvzemom krvi. Sama dajem kri že šestič.«

Neža Jeglič, zaposlena v mednarodni špediciji Transjug, tozdu Ljubljana: »Vsakdo bi se moral zavedati pomembnosti te akcije in bi moral darovati kri. Morda je zadnji čas opaziti med krvodajalci premalo mladih. Zato bi bila potrebna še boljše propaganda. V naši delovni organizaciji smo imeli krvodajalko, ki je pridobila veliko novih članov. Kri dajem vsako leto, danes pa že šestič.«

Pavla Pavlin, administratorka v tozdu za promet Ljubljana: »Krvodajalstvo je potrebno in humana akcija, zato dajem kri tudi jaz. Danes sem prišla na odvzem krvi šestič. V naši družini smo že trije, ki darujemo kri. Organizacijo krvodajalstva v našem kolektivu lahko samo pohvalim, saj se teh akcij udeležujejo tudi ljudje iz oddaljenih hribovskih področij.«

REVIJA PEVSKIH ZBOROV LJUBLJANSKEGA PEVSKEGA ZDRUŽENJA

Pesem iz domačih logov

Zveza kulturnih organizacij mesta Ljubljana je pod geslom »Naši dosežki '82« že sedmič pripravila vsakoletni koncert. Poudarka vredna je skormna pobuda, ki se je porodila pred sedmimi leti in se polagoma razvila v vsakoletno mogočno manifestacijo, ki nas navdaja s čedalje večjim optimizmom. Prav dobro se zavedamo, da je zborovska pesem toliko bolj potrebna, ker manifestira z njo naš človek svojo bitnost.

V nabito polni dvorani Cankarjevega doma se je 15. marca zvrstilo šest pevskih zborov, ki so se predstavili v mešani in moški zasedbi. Nastopili so: mešani pevski zbor PD Horjul, zborovodja Jožica Lavriša; moški komorni pevski zbor Brezovica, zborovodja Franc Slabe; mešani pevski zbor »Heroj Iztok« Rakek; zborovodja Mirko Rebolj; partizanski pevski zbor Ljubljana, zborovodja Milivoj Šurbek; mešani pevski zbor Glasbene matice, zborovodja Franci Ban in mešani pevski zbor »Jeka Primorja« z Reke, zborovodja Dušan Prešelj.

Vsak zbor je zapel pet pesmi proste izbire. Spored je obsegal pretežno pesmi slovenskih skladateljev. Z nesebičnim delom, z napornimi vajami, ki se pogosto zavlečejo tudi do polnoči, so zbori dodobra obvladali našo prelestno pesem, ki so jo posejali v srca pevcev požrtvovalni zborovodje, ki so duše zbora. Glede na to, da ta koncert nima tekmovalnega značaja in so vsi nastopajoči zbori že več ali manj znani, saj smo jih že velikokrat poslušali, se ne bi spuščal v podrobno oceno. Vsekakor pa lahko zapišem, da zaslužijo skoraj vsi zbori v pogledu vokalne tehnike, intonacije ter dikcije vso pohvalo, dosegli pa so tudi interpretativno poglobljenost.

Velik odziv poslušalcev, ki so zbrano sledili izvajalcem, pa je obetajoč porok za nadaljnjo rast naše glasbene tvornosti in življenja. O kakšni kulturni otopenosti – kot je nekoč nekdo zapisal – ni govora!

ERNEST ŠVARA